

עפ"ג 58941/12/21 - אמיר אבו עצא נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפניכב' הנשיאה רויטל יפה-כ"ץ כב' השופט יואל
עדן כב' השופט גיל דניאל

המערער:

אמיר אבו עצא
ע"י ב"כ עו"ד נטלי אנטן

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד תהילה גלנטה, פמ"ד פלילי

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בבאר-שבע (כב' השופט א' דורון)

בת"פ 10906-08-20 מיום 23.11.21

פסק דין

הנשיאה רויטל יפה-כ"ץ:

הערעור שבפנינו עניינו בהוראת סעיף 40א(א)(1) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א-1961 (להלן: "פקודת התעבורה") הקובעת עונש סטוטורי של פסילת רישיון נהיגה לתקופה של 10 שנים למי שהורשע בביצוע העבירות המנויות בסעיף, ובעשר השנים שקדמו לכך הורשע בביצוע אחת מעבירות אלו לפחות פעמיים.

המערער הועמד לדין בבית משפט השלום בבאר-שבע, יחד עם אדם נוסף, בגין שרשרת של עבירות חמורות שבוצעו במהלך מרדף משטרתי אחריהם, שהחל ברחבי העיר ב"ש והסתיים בתפיסתם ביישוב תל-שבע.

המערער הודה במסגרת הסדר טיעון בעובדות כתב אישום מתוקן; הורשע בביצוע עבירות של נהיגה פוחזת, נהיגה בזמן פסילה והפרעה לשוטט בזמן מילוי תפקידו; ונדון ל-17 חודשי מאסר בפועל, הפעלת מאסר מותנה של 6 חודשים חציו במצטבר וחציו בחופף כך שסך הכל נקבע שעליו לרצות 20 חודשי מאסר בפועל, עונשי מאסר מותנים, פסילה בפועל למשך 9 שנים, הפעלת פסילה מותנית של 6 חודשים במצטבר ופסילה מותנית.

יצוין, כי הנאשם האחר הודה אף הוא במסגרת הסדר טיעון; הורשע בכתב אישום מתוקן; ונדון לעונשים אחרים עליהם הוסכם במסגרת ההסדר (גזר דינו ניתן ביום 22.06.21).

על רכיב הפסילה בפועל הוגש הערעור שבפנינו.

ההליכים בבית המשפט קמא

מעובדות כתב האישום המתוקן בהן הודה המערער עולה, כי בליל ה-26.07.20, נהג המערער בבאר-שבע ברכב מסוג פורד, כשלצדו הנאשם הנוסף ומאחור ישבה נוסעת. בסביבות השעה 01:00, הבחינו שני שוטרים, שהיו באותה עת בתפקיד, כי המערער חוצה צומת באור אדום, וכרזו לו לעצור את הרכב; האדם הנוסף שישב לצד המערער, השליך מהרכב דבר מה; ואז הגבירו יושבי הרכב את מהירות הנסיעה, תוך סיכון חיי אדם, ולא שעו לכריזות השוטרים. המערער והאחר המשיכו בנסיעה תוך חציית צומת מבלי לציית לתמרור עצור; חצו צומת באור אדום תוך שהם מאלצים כלי רכב אחרים, שרצו לחצות את הצומת באור ירוק, לעצור על מנת למנוע התנגשות; ניגחו בנסיעה מכוונת ומהירה ניידת "כחול-לבן" שעליה אורות מהבהבים, שהועמדה במרכז הכביש על מנת לבצע חסימה, תוך חציית צומת באור אדום, והחלו בנסיעה לכיוון תל-שבע; ניגחו ניידת נוספת שעמדה בכניסה ליישוב תל-שבע; סיכנו את חייו של שוטר, אשר קיבל דיווח, כי המערער בדרכו ליישוב, והמתין על הכביש, תוך שהוא מסמן לרכב לעצור. אלא שהמערער לא נענה להוראותיו, לא האט את מהירות הרכב וגרם לשוטר לקפוץ לאבני השפה על מנת שלא להיפגע; לבסוף נסעו המערער והאחר לשכונה 25 בתל-שבע, שם עצרו את הרכב, פרקו ממנו רגלית, והחלו במנוסה על מנת להימלט מהשוטרים ולהכשילם.

אחד השוטרים רדף אחרי הנאשם האחר, תוך שהוא צועק לו **"משטרה, תעצור"**, אך הנאשם האחר המשיך בבריחתו. בשלב מסוים הצליח השוטר לתפוס אותו, אך הוא תקף את השוטר בכך שאחז בחולצתו; חיבק אותו; הניפו באוויר; הפילו לרצפה; רכן עליו והושיט יד לעבר אקדחו. השוטר הצליח להשתחרר מאחיזתו של הנאשם האחר, שלף את אקדחו, ונאלץ לירות כדור אחד ברגלו. בתגובה, איים הנאשם האחר על השוטר **"אתה לא מכיר אותי אני אבו רקייק אני אחפש אותך כל החיים לרצוח אותך"**.

בשל מעשים אלה, הורשע המערער בביצוע עבירות של נהיגה פוזת של רכב, לפי סעיף 338(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977; נהיגה בזמן פסילה (פסילת בית משפט), לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה; והפרעה לשוטר במילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק העונשין.

בדיון מיום 24.01.21 הוצג בבית משפט קמא **הסדר טיעון** ללא הסכמות עונשיות (להלן: "ההסדר הראשון"), בגדרו, המערער חזר בו מכפירתו; הוגש כתב אישום מתוקן; המערער הודה בעובדות כתב האישום המתוקן והורשע; והדיון נדחה על מנת שיוגש על המערער תסקיר מטעם שירות המבחן. עוד הוסכם, כי לאחר קבלת התסקיר, יטענו הצדדים לעונש באופן פתוח וללא התחייבות המשיבה להמלצות התסקיר.

עפ"י הסדר הכרונולוגי של האירועים, לאחר הסדר הטיעון הראשון, עתרה הסנגורית, במסגרת הליכי המעצר, לשילוב המערער בהליך גמילה סגור בקהילה הטיפולית "בית אור אביבה"; ולאחר קבלת תסקירים הממליצים על שילובו בהליך הטיפולי, שוחרר המערער (ביום 10.02.21 "מדלת לדלת") בהחלטת המותב הדן בתיק העיקרי. תסקיר עדכני שהוגש בהליך המעצר בחלוף שלושה חודשים (יום 20.05.21), המליץ על דחייה נוספת בת 4 חודשים, כדי להמשיך ולעקוב אחר התקדמות ההליך הטיפולי. אלא, שבחלוף כחודשיים (ביום 26.07.21), הודיע שירות המבחן לביהמ"ש, כי על רקע התנהגות מפרת כללים, החליטו גורמי הטיפול בקהילה על הוצאתו של המערער מהקהילה, ובימ"ש קמא התבקש לקבוע מועד דיון לאלתר לשם בחינת תנאי השחרור. מסיבות שונות, הדיון בביהמ"ש קמא נדחה מעת לעת, והתקיים, בסופו של דבר, רק ביום 19.10.21.

בדין האמור, ולאחר הגשת תסקיר מפורט ועדכני בעניינו של המערער, הוצג **הסדר טיעון נוסף** (להלן: "ההסדר השני"), בו הוסכם, כי הצדדים יעתרו במשותף לדון את המערער ל-17 חודשי מאסר לריצוי בפועל; המאסר המותנה של שישה חודשים שהיה תלוי ועומד כנגדו, יופעל חציו בחופף וחציו במצטבר, כך שסך הכל המערער ירצה 20 חודשי מאסר בפועל; והצדדים יעתרו להטלת מאסר מותנה, פסילת רישיון נהיגה וקנס לשיקול דעתו של בימ"ש.

לקראת הדיון הנ"ל, וכאמור, הוגש **תסקיר מטעם שירות המבחן** על המערער ממנו עלה, כי הוא רווק, בן 26, נולד וגדל בתל שבע; סיים 9 שנות לימוד, ועבד בעבודות מזדמנות. במקביל חבר לחברה עבריינית וניהל אורח חיים מפר חוק, אשר הקשה על התמדה תעסוקתית. בתקופה זו אף נורה ברגלו במסגרת סכסוך משפחות.

תסקיר שירות המבחן ציין את **הרשעותיו הקודמות** של המערער הכוללות עבירות מתחומים שונים - רכוש, סמים, קשירת קשר לביצוע פשע, תעבורה, שבל"ר, הפרת הוראה חוקית ועוד (עבירה אחרונה מחודש 03/2019 בגינה ריצה 15 חודשי מאסר); ציין, כי לטענת המערער הרקע לביצוע העבירות נשוא הערעור הוא צריכת אלכוהול, ועל כן הוא אינו זוכר במדויק את התנהלותו באירוע, אם כי הוא מצטער ומתחרט על המעשים וחפץ לשנות את אורחות חייו, לחזור לחיים נורמטיביים ולהימנע ממעורבות שלילית; ציין, כי המערער החל להשתמש בגראס בגיל 20 בעקבות תחושות שעמום וסקרנות, אם כי השימוש היה לעיתים רחוקות ומזה כ-3 שנים אינו צורך סמים כלל; וציין, כי המערער גם החל לצרוך אלכוהול בגיל 20, תחילה כשימוש מזדמן ובנסיבות חברתיות, אך בהמשך, ובעיקר בשנתיים האחרונות, צרך אלכוהול בתדירות יומיומית, דבר שפגע בכל מישורי חייו. בתקופת מעצרו, לראשונה, ביקש סיוע בתחום זה, ובהמלצת שירות המבחן שולב בקהילה הטיפולית "בית אור אביבה", אלא שהטיפול לא עלה יפה והוא נהג בקהילה באופן פוגעני וכוחני כלפי דיירים אחרים וסולק מהקהילה.

שירות המבחן העריך, כי המערער בעל יכולות וורבליות תקינות בבסיסן; אמנם גדל במשפחה נורמטיבית ומתפקדת, אולם הוא ניהל אורח חיים שולי ופורץ גבולות; הפנים דפוסי חשיבה והתנהגות שוליים, והתנהל תחת נורמות עברייניות, דבר שבא לידי ביטוי במעורבות פלילית רצידיוויסטית ומגוונת. להבנת שירות המבחן, המערער ביטא עמדות מצמצמות ושטחיות, נטה לעמדה קורבנית, ניהל אורח חיים התמכרותי, והתקשה להיתרם מקשר טיפולי ולעמוד בגבולות חיצוניים ברורים. לפיכך, שירות המבחן העריך, כי קיים סיכון גבוה להתנהגות מפרת חוק, והמליץ על ענישה מוחשית ומציבת גבולות שתהווה אלמנט מרתיע מביצוע עבירות.

בטיעוניה לעונש עתרה המשיבה לכבד את הסדר הטיעון לאחר שהענישה עליה הסכימו משקפת ומאזנת כראוי את חומרת המעשים, את עברו הפלילי והתעבורתי של המערער, ואת הענישה שהושתה על הנאשם הנוסף בפרשה. אשר לרכיב הקנס נטען, כי עליו להיות מספיק גבוה כדי להרתיע את המערער, שיש לו הרשעות קודמות ואשר עונשי מאסר (לרבות מאסרים מותנים) אינם אפקטיביים כלפיו; את הפסילה המותנית השאירה המשיבה לשיקול דעת ביהמ"ש; ובאשר ל**רכיב הפסילה בפועל**, טענה המשיבה, כי יש לפעול בעניין זה לפי הוראות סעיף 40א לפקודת התעבורה ולגזור על המשיב 10 שנות פסילה. נטען, כי המערער הורשע, בין היתר, בעבירה של נהיגה בזמן פסילה, כשבמהלך עשר השנים האחרונות צבר שתי הרשעות נוספות בעבירה זו, ועל כן, ולפי סעיף 40א(א)(1) לפקודת התעבורה, יש לפסול את רישיונו (והפנתה בעניין זה לפסק דינו של ביהמ"ש העליון, רע"פ 6934/19). להבנתה, רק במקרים חריגים ביותר ניתן לסטות מהוראה מפורשת זו של המחוקק, כאשר עניינו של המערער אינו נמנה עליהם, הן לאחר שבנהיגתו (כאמור, בזמן פסילה), סיכן חיי אדם; הן כיוון שביצע אגב כך עבירות נוספות; והן כיוון שביצע את העבירות כשעונשים מותנים לחובתו. לעמדתה, אין בהליך שיקום, ככלל, כדי להצדיק חריגה מהעונש הסטטוטורי, ובמיוחד לא במקרה

שבפנינו, כאשר המערער הפר את תנאי המסגרת הטיפולית, לא סיים את ההליך הטיפולי ואף סולק מהקהילה.

מנגד טענה ב"כ המערער, כי כתב האישום תוקן באופן משמעותי נוכח קשיים ראייתיים; כי העונש המוסכם גבוה מהעונש שהוצע בהליך הגישור, וכי יש לזקוף לזכותו של המערער את העובדה שבחר לנצל את ההליך הפלילי לצורך שיקומו והתעקש על שילובו בקהילה טיפולית סגורה טרם גזירת דינו; כי יש לזקוף לזכות המערער את עצם ההליך הטיפולי שעבר, גם אם לא צלח בסופו של יום את כל ההליך. בהקשר זה הודגש, כי במשך שהותו בקהילה, הפסיק המערער את השימוש בחומרים משכרים וממכרים, וביקש לפתוח דף חדש בחייו; כי לאחר שחרורו מהקהילה שהה בביתו בתנאים של מעצר בית ולא נפתחו לחובתו תיקים נוספים; כי, מבלי להקל ראש במעשים המיוחסים למערער, עונש המאסר עליו הוסכם הוא גבוה, וזאת גם ביחס לנסיבות ביצוע העבירה, כאשר המערער הסכים לכך מכיוון שסבר, שבאיזון הכולל, אפשר יהיה להתחשב בתקופת המאסר המוחשית כשיקול לפסילה מקוצרת; וכי פסילה ארוכה תהא הרסנית עבורו, שכן רישיון הנ"ג דרוש לו לצורכי עבודה. הסנגורית הפנתה לפסיקה התומכת בעמדתה העונשית ולפיה, להבנתה, בתי המשפט נמנעו מלפסול רישיון נהיגה לתקופה הסטטוטורית, חרף הרשעות שלישיות ורביעיות, לצדן של עבירות נלוות חמורות יותר (כמו נהיגה בשכרות או נהיגה תחת השפעת סם), אף ללא הליך שיקומי כפי שעבר המערער.

בעניין רכיב הקנס נטען, כי אין המדובר בעבירות הדורשות רכיב כלכלי, מה גם, שמצבו הכלכלי של המערער רעוע וככל שיושת קנס אזי מבוקש שיהיה מתון ובתשלומים.

המערער אף הוא נשא דברים וסיפר על התמודדותו עם בעיית ההתמכרות; הניסיונות הטיפולים שעבר; העובדה, שהגיע לקהילה מרצונו על אף העובדה שיכול היה להתחיל את מאסרו ולסיימו בהקדם; ציין, כי השהות בקהילה גרמה לו להבין דברים רבים וחידדה את רצונו להיות "בן אדם"; ציין, כי ממועד עזיבתו את המסגרת, שהה בבית הוריו ולא יצא את פתח הבית עד שנלקח שוב למאסר; הדגיש, כי רישיון הנהיגה חיוני עבורו מאחר וביישוב בו הוא מתגורר לא מקובל שהנשים יתניידו ברכב של אדם אחר; והביע רצונו להיות אדם ישר ולא לחזור למאסר.

בימ"ש קמא בגזר דינו סקר את תסקירי שירות המבחן שהוגשו על המערער; עמד בהרחבה על טיעוני הצדדים לעונש; פירט את הערכים המוגנים שבליבת העבירות בהן הודה והורשע המערער (פגיעה בתחושת הביטחון של משתמשי כלי הרכב האחרים בכביש, ביטחון המערער עצמו, ביטחון השוטרים, ופגיעה בערכי שמירה וכיבוד שלטון החוק ונציגיו, ומצא כי מידת הפגיעה בהם גבוהה במיוחד); הדגיש את החומרה שבמעשי המערער, תוך שציין, כי מדובר באירוע מתמשך שאופן ביצועו שולל כל אלמנט או היבט של פזיזות או חוסר מחשבה. נהפוך הוא, האירוע בכללותו החל בהתעלמות מובהקת מהשוטרים שהורו לו לעצור, המשיך בנהיגה מסוכנת ומהירה, חציית צמתים באור אדום וניגוח ניידות; הפנה לפסיקה של ערכות שיפוטיות שונות; פירט באריכות את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, הכל בעת שהמערער נהג למרות שרישיונו נשלל; ופירט גם את הנסיבות שאינן קשורות בביצוען ובכללן גילו הצעיר של המערער ועברו הפלילי והתעבורתי. ביהמ"ש הוסיף וציין את התרשמות שירות המבחן, כי המערער מתקשה להניע תהליך של שינוי; כי הוא חסר יכולת לבחון, באופן עמוק וביקורתי, את התנהלותו; כי קיים ספק בדבר יכולתו להפיק תועלת מהליך טיפולי; וכי קיים סיכון גבוהה להישנות התנהגות פורצת גבולות. בהתאם, המלצת שירות המבחן הייתה לענישה מוחשית ומציבת גבולות.

אשר לעונש הפסילה ציין ביהמ"ש, כי אין נסיבות מיוחדות המצדיקות הימנעות מהפעלת עונש הפסילה הסטטוטורי, תוך שהדגיש לעניין זה את עברו התעבורתי של המערער ומסוכנותו הגבוהה. ביהמ"ש הוסיף, כי מדובר בנאשם רצידיביסטי, שהתנהגותו רצופה עבירות הקשורות בזלזול כלפי החוק ובתי המשפט, ואשר שב ונוהג ברכב כשרישיון הנהיגה שלו פסול ועל אף עונשי המאסר המותנים. בימ"ש ציין, כי לא התעלם מהפסיקה אליה הפנתה באת כוח המערער, ולפיה יש

מקרים בהם עונש הפסילה היה קצר משמעותית, אלא שמצא, כי המקרה דנא שונה ואינו ניתן להשוואה הן בהיבט של עבר פלילי ותעבורתי והן בהיבט ההרתעה של הציבור והפרט. יחד עם זאת, ביהמ"ש נתן דעתו גם לכך שהמערער, בהודאתו, קיבל אחריות על מעשיו, וכי עשה ניסיון לעבור הליך טיפולי-שיקומי (שלא צלח), ומצא, כי יש להקל במעט עם המערער ברכיב הפסילה ותחת פסילה של 10 שנים קבע, כי זו תעמוד על 9 שנים.

הערער וטיעוני הצדדים

בתמצית, טענות המערער בערעור הן, כי עונש הפסילה מופלג בחומרתו, אינו סביר בנסיבותיו של המערער וחריג לנוסחת האיזון שבבסיס ההסכמות העונשיות. נטען, כי פסילת הרישיון לתקופה ממושכת מתעלמת מבקשתו היזומה של המערער להשתלב בקהילה טיפולית סגורה, כמו גם, משאיפתו להשתקם ולשנות את אורחות חייו ותסב פגיעה אקוטית לו ולבני משפחתו. יתרה מכך, במועד בו הוצג הסדר הטיעון בבימ"ש קמא, המשיבה לא אזכרה כלל את רכיב הפסילה, והמערער הסתמך על ההסדר ללא רכיב הפסילה והסכים לרצות עונש מאסר ממושך כחלק מנוסחת ענישה מאוזנת, ובלבטים לא מעטים, נוכח הקשיים הראייתיים שבתיק. באת כוח המערער הוסיפה, כי להבנתה, חילוף התובע בתיק הוא אשר הוביל לשינוי עמדת המשיבה, דבר שאינו אמור להשפיע על המערער; כי המשיבה לא הציגה פסיקה בה התבקש יישום והחלת הסנקציה הקבועה בסעיף 40א(1) לפקודה בנסיבות הזוהות למקרה דנא; כי לו ידעה או שותפה בכוונת המשיבה לעתור לפסילה הסטוטורית, יתכן והמערער לא היה מסכים להסדר; כי ביהמ"ש התעלם מכך שהמערער היה נתון במסגרת טיפולית מעל לחצי שנה ושירות המבחן לא פירט בתסקירו מהן ההפרות בעטיין הופסק הטיפול; כי גם אם ההליך הטיפולי לא הושלם עד תום, עדיין לא ניתן להתעלם מהדרך שעבר המערער ולהתמקד בתוצאה הסופית בלבד. לדבריה, על פי תיקון 113 ניתן לחרוג ממתחם העונש לקולה על רקע שיקולי שיקום, ומאמציו של המערער, גם אם אלה לא הבשילו לכדי שיקום מלא וסופי, עולים כדי שיקול לחריגה מהמתחם; וכי העונש אינו משקלל את כלל רכיבי העונש, את הפגיעה במערער ובמשפחתו, ואת שאיפתו לשקם את חייו ולשנות את מסלולם. הסנגורית הוסיפה והדגישה את ההתרשמות החיובית של שירות המבחן מנתוני החיוביים של המערער ובני משפחתו; סקרה פסיקה בהקשר לסעיף 40א(1) לפקודה, וטענה, כי ההשוואה בינם לבין המקרה דנן ממחישה את הטעות המשמעותית של בימ"ש קמא. המחוקק הותיר לבימ"ש שקול דעת נרחב ביחס להפעלת הסעיף, ויש ליישמו כמטוטלת, היינו, תקופת מאסר ארוכה יותר תשליך על תקופת הפסילה, ולהיפך.

בדיון בפנינו הוסיפה ב"כ המערער ותחילה ביקשה להקיש מתחום החילוט לעניין הפסילה. לשיטתה, כשם שהמדינה מציינת בכתב האישום, כי בכוונתה לעתור לחילוט רכבו של הנאשם ומודיעה על כך בהסדר הטיעון, כך היה עליה לציין בכתב האישום, כי בכוונתה לעתור לפסילה הממושכת. בהמשך, ובהמלצת ביהמ"ש, חזרה בה הסנגורית מעמדה זו, שכן משמעותה חשיפת העבר הפלילי של הנאשם בכתב האישום, אבל עמדה על הצורך לציין את עמדת המאשימה באשר לעונש הפסילה לכל המאוחר במסגרת הצגת הסדר הטיעון. לעמדתה, עתירה לפסילה אינה אוטומטית ולא ניתן להפתיע את ההגנה בשלב הטיעונים לעונש, ולו ידעה כי המדינה תעתור לפסילה הממושכת **"מאוד יכול להיות שלא הייתי מסכימה להסדר הזה"**. רק יום טרם הדיון שנקבע לטיעונים לעונש, בעת ששוחחה עם נציגת המאשימה על מנת להפחית מתקופת המאסר שהוצע בהסדר, הוברר לה, לראשונה, כי בכוונת המאשימה לעתור לפסילת המינימום, והיא השיבה לה כי הדבר לא היה חלק מההסדר המוסכם, למרות שבחרה להמשיך עם ההסדר (**"ברור שאי אפשר לכתוב את זה בכתב האישום.. אבל השלב שצריך להעלות את זה בשלב ההסדר. וזה לא עלה... למה בסדר שהמאשימה מעמידה אותנו במצב הזה"**).

ב"כ המערער הוסיפה, כי פסילה לתקופה של 10 שנים היא חריג שבסעיף ולא הכלל, והיא שמורה לאותם מקרים

חריגים שבחריגים כשההרשעה היא בעבירות חמורות. הסגורית אינה חולקת על כך שלמערער עבר תעבורתי לא קל, אך באיזון הכולל של נסיבותיו האישיות, גילו הצעיר, תיקון כתב האישום ומהות העבירה (נהיגה פוזתת שלא ברף הגבוה), משך הפסילה שהושתה אינו פרופורציונאלי ואינו הולם את מכלול הנסיבות, ואין הצדקה להרחקת המערער מהכביש לתקופה כה ממושכת וללא כל אפשרות, כשייצא מבית הסוהר, לפתוח דף חדש.

נוכח הסוגיות המשפטיות שהתעוררו בדיון אפשרנו לב"כ הצדדים להוסיף ולהשלים על טיעוניהם בכתב, וב"כ המערער, בהשלמת טיעוניה למעשה חזרה על הדברים שנאמרו. כך, שבה וטענה, כי הפסילה החוקית היא אינה עונש חובה שאין בילתו, כפרשנות המשיבה; כי העתירה להטיל את הפסילה הממושכת מנוגדת להסדר הראשון בו נקבע מפורשות, כי הצדדים יטענו באופן חופשי ביחס לרכיב הפסילה וכי היה על המשיבה לציין שבכוונתה לעתור לפסילה הממושכת כבר בשלב הצגת ההסדר, או בהכרעת הדין שניתנה על בסיסו; כי הדרישה להטיל הפסילה הממושכת אינה הולמת למדיניות הענישה המקובלת והיא בבחינת אכיפה בררנית; וכי בפסיקה אליה הפנתה המשיבה, העבירות בהן הושתה פסילה ארוכת טווח, הן חמורות לאין שיעור (כגון עבירות הריגה, הפקרה וגרימת מוות ברשלנות) ואף לא ניתן לדעת, אם כבר בשלב הכרעת הדין באותם תקדימים הודיעה המאשימה על כוונתה לעתור לפסילה לפי סעיף 40א.

ב"כ המשיבה עתרה שלא להתערב בעונש הפסילה שקבע ביהמ"ש קמא. לדבריה, ב"כ המערער לא הופתעה מעתירת המשיבה בכל הנוגע לעונש הפסילה והדבר עולה ברורות מפרוטוקול הדיון בו טענו הצדדים לעונש בהתאם להסדר הטיעון. ההסדר, כזכור, כלל הסכמה לפיה הצדדים יטענו ללא מגבלות או הסכמה מוקדמת ביחס לרכיבי הפסילה, הקנס והמאסר המותנה, כאשר באת כוח המערער אף הגיעה מוכנה, **"מצויידת בפסיקה ענפה ובטבלת פסיקה, המלמדת כי במקרים אחרים, חרף הרשעות קודמות... נמנעו בתי המשפט מיישום"** ההוראה שבסעיף 40א לפקודת התעבורה (סעיף 5 להשלמת טיעוני המשיבה). לעמדתה, התביעה המשטרית הייתה מחויבת לטעון להפעלת סעיף 40א לפקודה, **"לאור ההוראה הברורה של סעיף זה ותכליתה (גם אם זה לא צוין במפורש בהסדר הטיעון שהוכתב לפרוטוקול)"**, כאשר **"ב"כ המערער ידעה על עמדתה העונשית הצפויה של המדינה... ולא בכדי ההגנה הצטיידה (והגישה) את הפסיקה שעסקה דווקא במצבים שבהם לא הוחלה פסילת המינימום לפי ס' 40א לפקודת התעבורה..."** (סעיף 12 להשלמת טיעוני המשיבה בכתב). עוד נטען, כי למערער עבר פלילי ותעבורתי משמעותי, כאשר שתי העבירות הרלבנטיות להפעלת סעיף 40א בוצעו זמן לא רב לפני העבירה נשוא הערעור ובסמוך האחת לשנייה (הראשונה משנת 2018 והשנייה משנת 2019); כי הרציונל שמאחורי סעיף 40א(1) לפקודת התעבורה **"הינו הגנה על ציבור המשתמשים בדרכים מפני עברייני תנועה מועדים שמסכנים, ושבים ומסכנים, את ציבור המשתמשים התמימים בכבישים"** (סעיף 10 להשלמת טיעוני המשיבה); כי גם כאשר ביהמ"ש סוטה מחובת הפסילה או מקצר את התקופה, **"עליו להשתכנע, באופן פוזיטיבי, שאין בהמשך הנהיגה של הנאשם משום סכנה לביטחון הציבור"** (שם); כי הטלת עונש מאסר לצד הפסילה **"אינה מהווה 'נסיבה מיוחדת' המצדיקה חריגה מעונש המינימום"**; כי תסקיר שירות המבחן ממחיש עד כמה המערער עדיין מסוכן לציבור; וכי התביעה מבקשת את הפעלת עונש פסילת המינימום, כאשר נעשים הסדרי טיעון הכוללים טיעון חופשי לעניין רכיב הפסילה ועל פי נסיבות העניין יש תחולה להוראות הסעיף (סעיפים 13-14 להשלמת טיעוני המשיבה, ופסקי הדין שצורפו אליהם). והודגש, כי **"במסגרת ההסדר התביעה לא הייתה חייבת להדגיש בפני המערער כי יש בכוונתה לעתור לפסילת המינימום הקבועה בסעיף 40א, וזאת מכיוון שמדובר בהוראת חוק, אשר מחייבת הן את התביעה והן את ביהמ"ש עצמו, אשר חזקה כי היא נמצאת בידיעתו של הנאשם, ולבטח נמצאת בידיעתה של באת כוחו"**, אשר אף ידעה בפועל על כוונת המאשימה.

דין והכרעה

לאחר עיון בהודעת הערעור על נספחיה, ולאחר ששמענו את טענות הצדדים ועיינו בהשלמות הטיעונים שבכתב, מצאנו כי דין הערעור להידחות, הן מתוך לשונה הברור של פקודת התעבורה והן בנסיבותיו הקונקרטיות של המערער.

סעיף 40א לפקודת התעבורה קובע, בכל הקשור לענייננו, כדלהלן:

"40א. (א) הורשע אדם על עבירה כאמור בסעיפים 62(3), 64, 64א, 65(א)(2) או (3) או 67, או על עבירה לפי סעיף 301ג לחוק העונשין, התשל"ז-1977, תוך שימוש ברכב, ובעשר השנים שקדמו למועד ביצוע אותה עבירה כבר הורשע לפחות פעמיים על אחת מהעבירות האמורות, דינו - נוסף על כל עונש אחר - פסילה מקבל או מהחזיק רישיון נהיגה, לתקופה שלא תפחת מעשר שנים;

.....

(ג) בית המשפט רשאי -

(1) בנסיבות מיוחדות שיפרש בפסק הדין, להורות על פסילה לתקופות קצרות יותר מהתקופות האמורות בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), ובלבד ששוכנע כי אין בהמשך הנהיגה על ידי הנאשם משום סכנה לציבור..."

ברע"פ 5062/20 **מדינת ישראל נ' ג'ומעה עודה** (מיום 27.04.2021) נקבע בחוות דעת הרוב (חוות דעתו של כב' השופט אלרון), כי על פי הלשון המפורשת של המחוקק **"נדרשות שתי הרשעות נפרדות קודמות כתנאי להחלת העונש הקבוע בסעיף 40א(1) לפקודת התעבורה, דבר שגם בא לידי ביטוי בהיסטוריה החקיקתית של הסעיף:**

"ראשית, בעוד שבהצעת החוק המקורית הוצע לקבוע כי העונש האמור יחול לגבי מי ש"הורשע כבר בשתיים מן העבירות", הרי שנוסחו הנוכחי של הסעיף אינו מתייחס למספר העבירות שביצע הנאשם בעבר, כי אם למספר הפעמים שבהן הורשע בעבר. שינוי זה יש בו כדי ללמד כי המחוקק הסתייג מהטלת העונש הקבוע בסעיף באופן גורף על מי שניתן בעניינו פסק דין מרשיע אחד בגין מספר עבירות שבוצעו באירועים שונים..."

וכך מוסיף ומבאר כב' השופט אלרון את משמעותו וחשיבותו של סעיף 40א הנ"ל:

"סעיף 40א לפקודת התעבורה חוקק לראשונה בשנת 2008 על רקע ריבוי תאונות דרכים. בדברי ההסבר להצעת החוק צוין כי מטרתה היא להרחיק נהגים מסוכנים מהכביש לתקופות ממושכות, ואף לצמיתות במקרים המתאימים.

המחוקק קבע אפוא הסדר שיש בו כדי לצמצם את שיקול הדעת המסור לבית המשפט בבואו לגזור עונש בגין עבירות תעבורה חמורות, כאשר הרשעותיו הקודמות של הנאשם מלמדות על מועדותו לעבור עבירות דומות נוספות, תוך סיכון חיי אדם. כל זאת, במטרה "להפסיק את התופעה שאחרי שקורית תאונה חמורה מגלים שלאותו נהג היו עשרות הרשעות, ביניהן בעברות תנועה חמורות" (פרוטוקול ישיבה מס' 321 של ועדת הכלכלה, הכנסת ה-17, 2.18.7.2007).

מכך שהמחוקק קשר בין מועדותו של נאשם ובין מספר ההרשעות שנצברו לחובתו - להבדיל

ממספר העבירות שבגין הורשע - ניתן להסיק כי העונש הקבוע בסעיף 40א לפקודת התעבורה נועד לשקף את העמדה שלפיה קיים פסול מיוחד בכך שאותו אדם לא נרתע מלהמשיך ולבצע עבירות תעבורה חמורות אף לאחר שנגזר דינו.

הטעם לגישה זו נעוץ בהשקפה כי קיים פסול חברתי בהתנהגותו של אדם אשר ממשיך לבצע עבירות גם לאחר שנגזר דינו בגין עבירות קודמות. התנהגות מעין זו מעידה על "אנטי-חברתיות" חמורה יותר מאשר במקרים שבהם אדם ביצע מספר עבירות טרם הספיק להיענש על כך, שכן חזרתו על ביצוע העבירות, גם לאחר שנגזר דינו, ממחישה כי לא היה בעונשים הרגילים הקבועים בחוק כדי להרתיעו ולמנוע ממנו לשוב לסורו...".

כב' השופט הנדל (כתוארו אז), שחלק על פרשנותו של כב' השופט אלרון בכל הנוגע לצירוף המילים "הורשע לפחות פעמיים" שבסעיף 40א (ונותר במיעוט), הסכים עמו בכל הנוגע למטרת החקיקה של סעיף 40א לפקודת התעבורה:

"ונרחיב על התכלית. המחוקק בחר להטיל עונש פסילה מינימלי, לא לנוכח העבירה שבה הורשע הנאשם באותו מקרה, דוגמת נהיגה בזמן פסילה או גרימת מוות ברשלנות, אלא עקב עברו התעבורתי. ההסדר החוקי מתייחס רק לעבירות חמורות. ההנחה היא שנהג "מועד", שעובר אחת מהעבירות החמורות שוב ושוב ושוב - מסוכן לציבור ונכון להרחיקו, כנהג, מהכביש. הדגש מושם בכך שהנהג עבר את העבירה השלישית לאחר שהורשע פעמיים בעבירה חמורה בשני אירועים נפרדים. כך יש מיזוג בין ההגנה על הציבור ובין ענישה הולמת של הנאשם המסוים. זהו האיזון. אם כך, די כי נהג הורשע בשני כתבי אישום שונים בטרם עבר את העבירה השלישית. דרישת שתי ההרשעות טומנת בחובה את התפישה שהליכי בית המשפט הקודמים והכתמת הנאשם כנהג אינם מרתיעים ואינם משפיעים עליו כנדרש. אשר לעמדת המדינה, לפיה די בכתב אישום אחד הכולל שני אירועים לפחות - יש בכך הגיון. ואולם כאמור, לשון החוק והליכי החקיקה מלמדים כי המחוקק החליט להיות זהיר יותר טרם הפעלת הסנקציה של עשר שנות פסילה, ולדרוש שתי העמדות שונות לדין..."

גם חברתנו, השופטת ג' שלו, התייחסה למשמעות סעיף 40א לפקודת התעבורה וחשיבותו (עפ"ת 42833-05-22 מדינת ישראל נ' אבו-אמדיעם, מיום 10.07.22):

"מדובר בסעיף שהוסף לפקודה על מנת להילחם בנגע של עברייני תנועה רצדביסטיים אשר שבים ומבצעים עבירות חמורות למרות עונשי שהוטלו עליהם בבית המשפט, וככל ההוראות שבפקודת התעבורה הקובעות עונשי מינימום, יש צורך בנימוקים מיוחדים על מנת לסטות מהעונש שקבע המחוקק".

מכל האמור עולה, כי המחוקק בחר להטיל עונש פסילה מינימלי, לא לנוכח העבירה שבה הורשע הנאשם באותו מקרה, אלא עקב עברו התעבורתי. ההנחה היא, שנהג שעובר "שוב ושוב ושוב" עבירות חמורות, ואינו מורתע מכך שדינו נגזר פעמיים בגין עבירות חמורות בעבר, מתנהל ב"אנטי-חברתיות", כאשר העונשים "הרגילים" אין בהם כדי להרתיעו ולמנוע ממנו מלשוב ולסכן את הציבור בנהיגתו המסוכנת.

ומן הכלל אל הפרט.

אשר לעברו הפלילי והתעבורתי של המערער, הרי שלראשונה נגזר דינו בתאריך 27.10.14 עת נשפט בגין עבירות של סחר בסמים, החזקת סמים לצריכה עצמית (שתי עבירות) וקשירת קשר לביצוע פשע, שנעברו בתאריך 09.06.14, ונדון ל-10 חודשי מאסר לריצוי בפועל, מאסר מותנה, קנס ו-4 חודשי פסילה על תנאי לשנתיים (ת"פ 53446-06-14); בתאריך 12.01.16 נשפט פעם נוספת, הפעם בגין **עבירות של נהיגה פוחזת, סירוב לבדיקת שכרות ונהיגה תחת השפעת סמים/אלכוהול**, שנעברו ביום 24.09.15, ונדון ל-6 חודשי מאסר בפועל, מע"ת, קנס, התחייבות, פיצוי, **פסילה בפועל למשך 24 חודשים** ופסילה מותנית של 8 חודשים לתקופה של 36 חודשים (ת"פ 44229-09-15); בתאריך 25.01.17 נשפט המערער בגין עבירה של החזקת סמים מסוכנים לצריכה עצמית שנעברה ביום 23.10.13, ונדון למאסר מותנה, קנס והתחייבות (ת"פ 53450-07-14); בתאריך 08.07.18 נשפט המערער בגין עבירות של שבל"ר, הפרת הוראה חוקית ונהיגה בזמן **פסילה** שבוצעה ביום 15.01.18, ונדון ל-7 חודשי מאסר בפועל, מע"ת, קנס, פיצוי, **פסילת רישיון בפועל לתקופה של 24 חודשים (כולל הפעלת פסילה מותנית בחופף)** ופסילה על תנאי (ת"פ 55679-01-18); בתאריך 15.07.19 נשפט המערער בגין עבירות של גניבת רכב ונהיגה בזמן **פסילה** שבוצעה בתאריך 08.03.19, ונדון ל-15 חודשי מאסר בפועל כולל הפעלת תנאי, מע"ת, קנס, פיצוי, **פסילה בפועל לתקופה של 18 חודשים, כולל הפעלת פסילה מותנית, ובמצטבר לפסילות קודמות**, ולפסילה על תנאי (ת"פ 47960-03-19).

בנוסף נדון המערער בבימ"ש לתעבורה בגין עבירות תעבורה של נהיגה בשטח הפרדה (פעמיים, בשנת 2013) ושימוש ברכב שנאסר לשימוש (בשנת 2014).

לעבר זה מצטרפות גם העבירות בהן הורשע במסגרת התיק נשוא הערעור, כאשר נהג זמן קצר לאחר שרישיונו נפסל (בפעם השלישית) באופן המסכן את משתמשי הדרך. כך, בתאריך 26.07.20, היינו - כשנה בלבד לאחר שנשפט ל-18 חודשי פסילה במצטבר לשני עונשי הפסילה הקודמים (כל אחד מהם לתקופה של 24 חודשים), לקח המערער עמו ברכב שני אחרים (הנאשם האחר ונוסעת נוספת, שישיבה במושב האחורי של הרכב בו נהג) ונהג באופן פרוץ, חסר גבולות ותוך אדישות לסכנות שיצר לאחרים, הן לנוסעים ברכבו והן למשתמשי הדרך האחרים - שוטרים ואזרחים. המערער נסע גם ברחבי העיר ב"ש במהירות מסכנת, תוך חציית צמתים באור אדום, ניגוח ניידות משטרה ובהתעלמות מופגנת מגורמי אכיפת החוק וכריזתיהם. עקב נהיגתו הפרועה, נאלצו נהגים אחרים לעצור את רכבם על מנת למנוע התנגשות; שוטר שהמתין לרכבו של המערער בסמוך למקום בו נחסם הכביש, נאלץ לקפוץ מהכביש אל אבני השפה על מנת שרכבו של המערער לא יפגע בו; וכאשר סוף סוף עצר את הרכב (ורק לאחר שהגיע לתל-שבע), המערער החל במנוסה רגלית מהשוטרים. במעשיו אלה, כמו גם במעשים שביצע בעבירותיו הקודמות, הוכיח המערער זלזול בחוק בכלל ובכללי התעבורה בפרט; זלזול בחיי אדם בכלל ובחיי שוטרים בפרט; וזלזול בהזדמנויות הרבות שהחברה ובתי המשפט נתנו לו בעבר כדי להיטיב דרכיו. פעם אחר פעם, שללו בתי המשפט השונים את רישיונו של המערער לתקופות קצרות יותר וקצרות פחות; פעם אחר פעם היתרו בתי המשפט במערער לבל ישוב ויעבור עבירות תוך סיכון משתמשי הדרך ובעת שהוא פסול מלנהוג, בין היתר על ידי הטלת פסילות מותנות; ופעם אחר פעם הוכיח המערער, כי הענישה שהטילו עליו בתי המשפט אינה מרתיעה אותו. ואין לשכוח, כי הפסילה המותנית הראשונה נגזרה על המערער באוקטובר 2014 וכבר בספטמבר 2015 ביצע עבירה חמורה של נהיגה פוחזת, סירוב לבדיקת שכרות ונהיגה תחת השפעת סמים/אלכוהול ובשל כך נדון לפסילה של 24 חודשים בינואר 2016; בחלוף כשנתיים בלבד ביצע את העבירה הראשונה של נהיגה בזמן פסילה (יחד עם עבירות נוספות) ושוב נדון ל-24 חודשי פסילה ביולי 2018; וכעבור 8 חודשים בלבד, שוב עבר עבירות חמורות, כולל נהיגה בזמן פסילה, וביולי 2019 נפסל שוב רישיונו לתקופה של 18 חודשים. וכאמור, שנה בלבד לאחר מכן, ביצע את העבירות נשא התיק שבפנינו. מדובר ברצף של עבירות המעידות, כי מדובר בעברייני תעבורה מסוכן, שעונשי פסילה "קצרים" יחסית לא הרחיקו אותו מהכביש, ושהוכיח פעם אחר פעם זלזול בחיי

אדם ובחוק. ועל כן, טוב עשה ביהמ"ש קמא כאשר אסר עליו לנהוג לתקופה ממושכת.

לא מצאנו ממש גם בטענות הנוספות שהעלתה באת כוח המערער. כך, ובאשר לטענה, כי היה על התביעה "להזהיר" את באת כוח המערער בדבר כוונתה לטעון לעונש הפסילה הסטטוטורי, הרי שהסדר הטיעון הראשון לא כלל הסכמות עונשיות כלשהן והמערער אך הודה בעובדות כתב אישום מתוקן, בניסיון להשתלב בהליך טיפולי (שכשל בסופו של דבר), והצדדים הסכימו כי יטענו בצורה "חופשית" וללא מגבלות. עם כישלון ההליך הטיפולי, הגיעו הצדדים להסדר טיעון נוסף במסגרתו הוסכם לעתור במשותף ל-17 חודשי מאסר בפועל, להפעלת המאסר המותנה בן 6 חודשים חציו בחופף וחציו במצטבר כך שסך הכל יהיה על המערער לרצות 20 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי המעצר, ו"כן נעתור לעונשים של הפעלת מאסר מותנה, פסילת רישיון נהיגה וקנס ששיעורם לשיקול דעת בית המשפט. הצדדים יטענו לעונש ביחס לרכיבים אלה" (דברי התובע בישיבת יום 19.10.21. ההדגשה אינה במקור). די בדברים אלה כדי ללמד, שהיה מוסכם על הצדדים שהטיעון ביחס לרכיב הפסילה אינו מוגבל ועל כן התביעה הייתה רשאית לעתור לכל עונש פסילה כהבנתה. יתרה מכך, המשך הפרוטוקול מלמד, כטענת המשיבה, כי באת כוחו של המערער לא הופתעה מהעתירה לפסילה לפי סעיף 40א לפקודה והיא הייתה מודעת היטב לכוונת התביעה לבקש החלת העונש הסטטוטורי, שכן היא הציגה בביהמ"ש טבלת פסיקה שהוכנה מראש ביחס לסעיף זה (טבלה שהוגשה כנ/1 ואף הוגשה לנו במהלך הערעור), תוך שציינה שמדובר בכ-20 מקרים "בהם חרף הרשעות שלישיות ורביעיות וכו' נמנעו בתי המשפט מלפסול רישיון לעשר שנים, וזאת גם ללא הליך שיקומי וחרף קיומן של עבירות נלוות חמורות יותר" (עמ' 38 לפרוטוקול ביהמ"ש קמא, בישיבת הטיעונים לעונש). ברור, אם כן, שבאת כוח המערער לא הופתעה; ברור, אם כן, שבאת כוח המערער ידעה היטב על כוונת התביעה לטעון להחלת הפסילה הסטטוטורית; וגם ברור שהיא בחרה להמשיך עם הסדר הטיעון, חרף החשש שמא ביהמ"ש יעתר לבקשת המשיבה להפעיל את הוראות סעיף 40א לפקודת התעבורה, והכל תוך לקיחת הסיכון שכך יהיה, כאשר, ככל הנראה, סברה שתוכל לשכנע את ביהמ"ש להקל עם המערער ברכיב זה. יתרה מכך, ואולי חשוב לא פחות, גם אם התביעה לא הייתה מודיעה מראש להגנה על כוונתה לבקש הפעלת הפסילה הסטטוטורית, חזקה על הסנגורית שהייתה מודעת לאפשרות זו נוכח הרשעותיו הקודמות של המערער (מה גם שהיא ייצגה אותו גם בעבר באותן הרשעות בהן נדון בגין נהיגה בזמן פסילה, היינו - באותם מקרים המפעילים את הפסילה הסטטוטורית).

למעלה מן הצורך נוסיף, כי טענותיה של באת כוח המערער, שהמערער הסכים להסדר הטיעון המחמיר (בכל הנוגע לרכיב המאסר) למרות הקשיים הראייתיים שבתיק ואך בשל רצונו להשתלב בהליך טיפולי, אינן רלבנטיות לשלב זה של הדיון. לאחר שנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן במסגרת הסדר הטיעון (ודוק, בשלב זה הסדר הטיעון לא כלל כל הסכמה עונשית), אין מקום לשוב ולהתחשב בקשיים הראייתיים שוב ובמסגרת גזירת העונש (וראו לעניין זה רע"פ 1807/22 פלוני נ' מדינת ישראל, החלטת כב' השופט אלרון מיום 16.03.22). התשתית העובדתית על בסיסה יש לגזור דינו של נאשם שהודה במסגרת של הסדר טיעון, היא עובדות כתב האישום בהן הודה בלבד. "מובן... כי במקרים בהם נערך הסדר טיעון, ההסדר גופו משקלל את ערכם של הקשיים הראייתיים בעיני הצדדים, בין אם בדרך של שינוי עובדות כתב האישום... בין אם בדרך של טווח ענישה אשר נקבע בידי הצדדים. ממילא, לאחר שהמבקש הודה בעובדות כתב האישום המתוקן במסגרת הסדר הטיעון, אין מקום לשוב ולהתחשב בקשיים הראייתיים בשנית במסגרת גזירת עונשו" (שם, סעיף 11 להחלטה).

בוודאי שלא היה מקום להתחשב בעונש שהוצע במסגרת הליך הגישור, וטוב הייתה עושה באת כוח המערער לו לא הזכירה, כי העונש שנגזר בסופו של דבר (ועליו הסכימו הצדדים!) חמור מהעונש שהוצע במסגרת הגישור.

כך, גם לא מצאנו ממש בטענה, כי ביהמ"ש היה אמור לסטות מעונש פסילת המינימום לאור ניסיונו של המערער להשתלב בהליך טיפולי, ודי במפורט בתסקיר שרות המבחן אשר הוגש על המערער, כדי ללמד מדוע הניסיון, לכשעצמו, אין בו די. הניסיון לבצע שינוי בהתנהלותו של המערער - מבורך, וביהמ"ש קמא אף תמך בו ואיפשר למערער להשתחרר מהמעצר על מנת להשתלב בקהילה טיפולית. אולם, המערער לא השכיל לבחור בניהול אורח חיים נורמטיבי עד כי סולק מהקהילה, ושירות המבחן התרשם בסופו של דבר, כי המערער ממשיך לנהל אורח חיים שולי ופורץ גבולות, לאחר שהפנים דפוסי חשיבה והתנהגות שוליים ומתנהל, לאורך שנים, על פי נורמות עברייניות. שירות המבחן הדגיש, כי **"התרשמנו כי מנהל אורח חיים התמכרותי ועברייני לאורך השנים ועל אף שביטא נכונות ורצון לקבל סיוע חיצוני בטיפול בהתמכרויות, בפועל התקשה להיתרם מקשר טיפולי ולעמוד בגבולות חיצוניים ברורים... אנו מעריכים כי קיים סיכון גבוה להמשך התנהגות פורצת גבולות מצדו בעתיד"** (ההדגשה אינה במקור).

לא מצאנו ממש גם בטענה, כי במקרים אחרים, חמורים אף יותר, התביעה אינה עותרת למימוש עונש פסילת המינימום הקבוע בסעיף 40א, ודי בתיקים אליהם הפנתה באת כוח המשיבה כדי לסתור טענה של מעין אכיפה בררנית. כל מקרה על פי נסיבותיו; כל מקרה על פי העבר הפלילי של הנאשם.

בהקשר לכך גם יודגש, כי הפרשנות שניתנה על ידי באת כוח המערער כאילו בסעיף 40א לפקודה לא מדובר בעונש מינימום סטטוטורי אלא בעוד עונש אופציונאלי, אינה תואמת ללשון החוק ולפסיקת בתי המשפט שניתנה בהתייחס לסעיף זה לאורך שנים. סעיף 40א עניינו בעונש פסילה של 10 שנים, **"שיוטל" נוסף על כל עונש אחר**, ורק במקרים בהן יש **"נסיבות מיוחדות"**, כאשר ביהמ"ש **"שוכנע כי אין בהמשך הנהיגה על ידי הנאשם משום סכנה לציבור"**, יוכל ביהמ"ש להורות על פסילה לתקופה קצרה יותר.

ובמקרה שבפנינו, לא רק שאין נסיבות מיוחדות המצדיקות חריגה מעונש המינימום, כמובן מעבר לאותה חריגה שכבר מצא ביהמ"ש קמא לאמץ; אלא, שהנסיבות דווקא מעידות על כך שבמידה והמערער ימשיך לנהוג הוא עלול להמשיך ולסכן את שלום הציבור.

ועל כן, הערעור נדחה.

ניתן היום, כ"ח אב תשפ"ב, 25 אוגוסט 2022, במעמד
הצדדים.

גיל דניאל, שופט

יואל עדן, שופט

רויטל יפה-כ"ץ, נשיאה
אב"ד